

**Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om
upphävande av vissa lagar som hänför sig till lantbruket**

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det skall stiftas en lag om upphävande av vissa lagar som hänför sig till lantbruket. Vissa lagar som hänför sig till marknadssystemet för lantbruksprodukter, import och export av lantbruksprodukter samt stöd- och produktionsstyrningsåtgärder som gäller lantbruksprodukter skall upphävas, om Finland ansluter sig till Europeiska unionen (EU). De lagar som föreslås bli upphävda gäller bl.a. marknadssystemet för lantbruksprodukter, systemen med importavgifter, acciser och prisskillnadsersättningar, tillstånds- och kvotsystem som reglerar husdjursproduktionen, systemen med exportkostnadsavgifter, åtgärder som regleras av lagen om balansering av lantbruksproduktionen, åkerirrigering samt lagar om specialväxter.

De författningar som föreslås bli upphävda ersätts i Finland av Europeiska gemenskaper-

nas (EG) förordningar om marknadssystem för lantbruksprodukter, som träder i kraft till följd av Finlands medlemskap i EU.

Upphävandet av gällande lagar i Finland kräver vissa övergångsarrangemang som hänför sig närmast till uppbärandet av sådana avgifter eller betalningen av sådana arvoden, stöd och ersättningar, för vilka betalningsgrunden har uppstått innan lagarna upphävs.

Den föreslagna lagen hänför sig till Finlands medlemskap i Europeiska unionen, och avsikten är att den skall trädä i kraft samtidigt som medlemskapet. Om tidpunkten för ikraftträdandet bestäms genom förordning.

Propositionen hänför sig till budgetpropositionen för 1995, och avsikten är att den skall bli behandlad i samband med budgetpropositionen.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. Lagstiftning och praxis

I Finland regleras priserna på och marknaderna för lantbruksprodukter av lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter (1518/93). Med lagen ersattes det tidigare systemet enligt lantbruksinkomstlagen (736/89). Den först nämnda lagens syfte är att trygga inkomstnivån för lantbruksproducenterna, trygga marknadsföringen av lantbruksprodukter och utveckla dessa produkters kvalitet, främja produktiviteten inom lantbruket och sänka kostnadsnivån samt garantera tillgången

på livsmedel och få till stånd skäliga konsumentpriser. De medel som används för att dessa mål skall kunna nås utgörs av rikt- och minimipriser som bestäms för lantbruksprodukter, importskydd och exportstöd, åtgärder för trygghet av marknadsföringen, pris- och inkomststöd samt vid behov andra åtgärder. Lantbruksprodukter och förädlade lantbruksprodukter kan även köpas i lager, och subventioner kan betalas för upplagringen av dem och för konsumtionen i Finland. För främjande av marknadsföringen av lantbruksprodukter kan i samband med exporten av dessa produkter betalas prisskillnadsersättning enligt lagen om prisskillnadsersättning för lantbrukspro-

dukt (1521/93). För täckande av de kostnader som exporten föranleder staten uppbärs av producenterna exportkostnadsavgifter bl.a. enligt lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/90). Om importavgifterna, vilkas syfte är att höja priserna på importvaror till samma nivå som priserna för inhemska varor, stadgas i lagen om importavgifter (1519/93). För import av livsmedelsprodukter uppbärs accis enligt lagen om accis på livsmedelsprodukter (1520/93).

På grund av överproduktionen inom lantbruket har man redan länge strävat efter att reglera produktionen genom olika produktionsstyrningssystem. Husdjursproduktionen har sedan år 1975 begränsats med ett system för husdjurstillstånd som för närvarande regleras av lagen om styrning av husdjursproduktionen (1305/90). Lagen gäller grundande och utvidgande av nötboskaps-, svinhushållnings- och fjäderfåhushållningsföretag. Hönsäggproduktionen begränsas dessutom av ett kvotssystem som baserar sig på statsrådets beslut om tilläggspris för hönsägg (29/91) som utfärdats med stöd av den upphävda lantbruksinkomstlagen. Likaså har kläckningen av hönsägg och fjäderfäavel, maskinell ruvning samt uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä begränsats redan sedan 1977 med lagen om begränsning av kläckningen av hönsägg (303/77) samt med lagen om fjäderfäavel samt kläckning, uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä (302/77). Mjölkproduktionen har sedan 1985 styrts genom lagar som hänför sig till tvåprissystemet, dvs. lagen om temporära produktionskvoter för mjölk (570/84) och lagen om temporär kvotavgift för mjölk (569/84).

Inom växtproduktionen har åkerröjningen förbjudits genom lagen om tidsbestämd begränsning av åkerröjning (1385/91). Lagen gäller till utgången av 1995. Spannmålsproduktionen styrs också genom lagen om exportkostnadsavgift enligt åkerarealen (1314/90). Enligt lagen kan man befrias från betalningsskyldigheten genom att lägga en bestämd del av åkerarealen i träda. Sådant stöd enligt åkerarealen som betalas enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter betalas inte en producent som skall betala exportkostnadsavgift. På den åkerstorlek som ligger som grund för stödet inverkar dessutom trädesåkerns storlek.

Man har dessutom försökt begränsa lant-

bruksproduktionen med frivilliga åtgärder för styrning av produktionen. I lagen om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89) stadgas om grunderna för minskning, nedläggelse eller omställning av produktionen samt om avtal och åtgärder för besökning av åker.

Produktionen av specialväxter regleras och stöds genom betalning av stöd i form av prissänkningersättningar till industrin enligt lagen om inhemsk produktion av oljeväxter (675/92), lagen om stärkelseproduktionen i Finland (674/92) och lagen om socker (673/92) så, att industrin får de råvaror som den behöver till världsmarknadspris. Fröproduktionen regleras och stöds genom lagen om säkertställande av tillgången på vallväxtfrö (566/86). Produktionen av lin har reglerats med stöd av lagen om stabilisering av prisen på lin och hampa, som producerats i hemlandet (1040/43).

1.2. Europeiska gemenskapernas lagstiftning

Målen och principerna för en gemensam jordbrukspolitik

Målen för Europeiska gemenskapens (EG:s) jordbrukspolitik har bestämts i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (Romfördraget). Målen är att höja produktiviteten inom jordbruket, att tillförsäkra jordbruksbefolkningen en skälig levnadsstandard, att stabilisera marknaderna, trygga livsmedelsförsörjningen och tillförsäkra konsumenterna tillgång till varor till skäliga priser. Målen motsvarar i stort målen för Finlands jordbrukspolitik. EG har givits exklusiv behörighet för genomförande av de åtgärder som leder till målen inom jordbrukspolitiken. Medlemsstaterna kan inte iaktta nationell jordbrukspolitik eller meddela nationella föreskrifter i ärenden som regleras på gemenskapsnivå.

EG följer tre principer vid sin utövning av jordbrukspolitik. Dessa är principen för en gemensam inre marknad, gemenskapspreferens och gemensam finansiering. En gemensam inre marknad innebär att tullar, importavgifter, kvantitativa begränsningar och andra handels hinder mellan medlemsstaterna är förbjudna. I handeln med stater utanför gemenskapen iakttar medlemsstaterna gemensamma regler. Också regler för livsmedlens kvalitet och säkerhet är gemensamma inom hela gemenskapen. Gemenskapspreferensen innebär att gemenska-

pens egna produkter favoriseras i förhållande till tredje land. Denna princip tillämpas genom importskydd. Den gemensamma jordbrukspolitiken finansieras från EG:s budget via utvecklings- och garantifonderna för jordbruket.

Den gemensamma jordbrukspolitiken kan i princip indelas i pris- och marknadspolitik (marknadssystemen för jordbruket) samt strukturpolitik (strukturstöd). Bestämmelser gällande jordbrukspolitiken har dessutom utfärdats om veterinärväsendet och växtskydd, skogsbruk samt förvaltning av dessa system.

Marknadssystemen för jordbruket

EG:s marknadssystem för jordbruket ligger på många nivåer. Systemen för de olika produktgrupperna (19) baserar sig dock huvudsakligen på samma grunder: ett gemensamt pris-system, importskydd, exportstöd samt olika stöd- och produktionsstyrningssystem.

Det gemensamma prissystemet består av förvaltningspriser, som i allmänhet består av ett riktpriis, ett interventionspris och ett tröskelpriis eller pris som motsvarar dessa. Riktpriiset är det pris som en producent bör få för sin produkt då marknaden är i balans. Interventionspriset är det pris till vilket EG köper till interventionslager vissa produkter som blivit över på marknaden. Interventionspriset är således i allmänhet det lägsta möjliga pris som en odlare kan få på marknaden. Tröskelpriiset hänför sig till gränsskyddet och är i praktiken det lägsta importpriset.

Med importskyddet hindras import till ett lägre pris än riktpriiset så att importpriserna hålls på en högre nivå än världsmarknadspriserna och hemmamarknadspriserna. Importskyddet består av varierande importavgifter och tullar. Inom EG begränsas importen i allmänhet inte med licenser.

Exportskydd används för utjämning av prisskillnaden mellan EG:s priser och priserna på världsmarknaden.

Utöver det prisstöd som tillämpas med hjälp av importskydd tillämpas för vissa produkter produktionspremier samt direkt inkomststöd. Produktionsstyrningssystemen består bl.a. av kvotssystem för mjölk, nötkött och fårkött samt träda.

2. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Syftet med propositionen är att anpassa Finlands marknadssystem för lantbruksprodukter, import- och exportstadgandena samt den lagstiftning som gäller stöd- och produktionsstyrningsåtgärder till EG:s marknadssystem för jordbruket. I Finland måste nedan nämnda 19 lagar som hänför sig till denna helhet upphävas. Därefter tillämpas i Finland i stället för dessa lagar direkt EG:s förordningar om marknadssystem.

3. Propositionens verkningar

Propositionens ekonomiska verkningar hänför sig till en större helhet där stora förändringar i fråga om jordbruket och trädgårdshushållningen sker på både inkomstsidan och utgiftssidan i statshushållningen. Av de nuvarande inkomsterna till staten försvinner inkomsterna från exportkostnaderna och kvotavgifterna (ca 460 milj. mk år 1994), med vilka lantbrukets andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter delvis har täckts (ca 1 160 milj. mk år 1994), samt inkomsterna från importavgifterna och acciserna (ca 400 milj. mk år 1994) med undantag av den uppbördsprovision på 10 % som Finland får hålla kvar av importavgifterna. Motsvarande system med uppbördsprovision gäller den importavgift för socker som uppbärs inom gemenskapen. I fråga om mjölkproduktionen måste de stater som hör till gemenskapens system betala böter till gemenskapen om mjölkkvoten för staten i fråga överskrids.

På utgiftssidan övergår exportstödet (i budgeten för 1994 totalt 3 690 milj. mk, av vilket statens andel inklusive omsättningsskattestödet för exporten utgör 2 490 milj. mk) till EU:s ansvarsområde. På utgiftssidan försvinner dessutom de stöd som beviljas enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter (4 564,7 milj. mk år 1994) samt de stöd som beviljas enligt lagarna om specialväxter (650 milj. mk år 1994). I stället för dessa stöd kommer sådana stöd som EG enligt sin gemensamma jordbrukspolitik finansierar helt eller delvis samt det nationella stödet för jordbruk och trädgårdshushållning. För stödssystemen och deras verkningar redogörs närmare i den regeringsproposition med förslag till lag om

nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen som avläts särskilt. Den totala verkningen av dessa förändring beräknas vara att statens utgifter ökar med ca 100 miljoner mark i förhållande till år 1994. I denna beräkning ingår inte strukturstöden (tillägget ca 300 milj. mk jämfört med år 1994) och inte de ersättningar om ca 1 400 miljoner mark som betalas till industrin och handeln på grund av att lagrens värde minskar.

Propositionen har inga betydande organisatoriska verkningar.

4. Beredningen av propositionen

Lagförslaget har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet.

5. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen ansluter sig till Finlands medlemskap i EU och till budgetpropositionen för 1995. Propositionen avses bli behandlad i samband med budgetpropositionen.

Angående Finlands medlemskap i EU har till riksdagen avlåtit regeringens proposition om godkännande av vissa bestämmelser i fördraget om Finlands anslutning till Europeiska unionen (RP 135/1994 rd), nedan EU-propositionen. I propositionen redogörs närmare bl.a. för EG:s marknadssystem som nämns i förevarande regeringsproposition samt om de övergångsperioder och andra specialarrangemang i fråga

om införandet och tillämpningen av EU:s system som överenskommit i fördraget om Konungariket Norges, Republiken Österrikes, Republiken Finlands och Konungariket Sveriges anslutning till Europeiska unionen (anslutningsfördraget).

Propositionen ansluter sig dessutom till den regeringsproposition med förslag till lag om nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen som nämns ovan i avsnitt 3. De nationella stöden kommer delvis att ersätta stöden enligt lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter och lagarna om specialväxter, vilka lagar i denna proposition föreslås bli upphävda.

Införandet av EU:s marknadssystem i Finland förutsätter att en lag om en allmän fullmakt att verkställa systemen stiftas. Avsikten är att regeringens proposition med förslag till lag om verkställighet av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik avläts särskilt till riksdagen. Genom den föreslagna lagen ges jord- och skogsbruksministeriet fullmakt att meddela närmare föreskrifter om verkställigheten av gemenskapens förordningar om marknadssystem och övriga förordningar som hänför sig till EG:s gemensamma jordbrukspolitik till den del gemenskapens förordningar förutsätter kompletterande nationella bestämmelser eller förordningarna ger de nationella myndigheterna beslutanderätt i frågan. I lagen stadgas dessutom om EU-tjänstemännens rätt att få information och att delta i granskning och övervakning i Finland samt om följderna av brott mot gemenskapens förordningarna.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 §. *Lagar som upphävs.* I denna paragraf föreslås att vissa lagar som hänför sig till marknadssystemet för lantbruksprodukter, till import och export av lantbruksprodukter samt till stöd- och produktionsstyrningsåtgärder för lantbruksprodukter upphävs på grund av Finlands EU-medlemskap. De lagar som föreslås bli upphävda gäller bl.a. marknadssystemet för

lantbruksprodukter, systemen med importavgifter, acciser och prisskillnadsersättningar, systemen med tillstånd och kvoter som reglerar husdjursproduktionen, systemen med exportkostnadsavgifter, åtgärder enligt lagen om balansering av lantbruksproduktionen, åkerröjning samt lagar om specialväxter. Nedan redogörs skilt för varje lag det system som gäller i Finland och det EG:s system som ersätter det i den situation där Finland ansluter sig till EU.

Lagen om stabilisering av prisen på lin och hampa, som producerats i hemlandet

Med den i 1 punkten nämnda lagen om stabilisering av prisen på lin och hampa, som producerats i hemlandet försökte man i Finland i slutet av 1940-talet främja den inhemska spånadsväxtproduktionen. Priset på skäktade lin-stjälkar och priset på häcklat lin och häcklad hampa samt priset på linblånor och hampblånor stabiliserades till utgången av år 1950 till en viss del av priset på råg. Statsrådet fick rätt att besluta att utländska råvaror får importeras endast med importtillstånd. Statsrådet har på grundval av nämnda lag utfärdat ett beslut om kvalitetsklassificering och prissättning av lin- och hampstjälkar som producerats i Finland och av fibrer som fås av dem (SRB 127/44).

I gemenskapen baserar sig regleringen av produktionen och marknadsföringen för lin och hampa på rådets förordning (EEG) nr 1308/70 om den gemensamma organisationen av marknaderna för lin och hampa. I detta system stadgas bl.a. om det importstöd av lin och hampa som skall betalas producenterna, om statistikförings- och rapporteringsskyldigheter, om försäljningsavtal, åtgärder för främjande av åtgången samt om lagringsavtal och lagringsstöd.

Om Finland ansluter sig till EU tillämpas den gemensamma organisationen av marknaderna för lin och hampa också i Finland. Samtidigt bör den lagstiftning i Finland som gäller detta upphävas.

Lagen om införsel av vissa husdjur

Den i 2 punkten nämnda lagen om införsel av vissa husdjur reglerar importen av husdjur som är avsedda för husdjursproduktion. Lagen gäller införsel av nötkreatur, svin, får, getter, fjäderfä, bin och farnpälstdjur samt sådesvätska och avelsägg av dem. Införseln är möjlig endast med jord- och skogsbruksministeriets tillstånd. Tillstånd har kunnat beviljas endast om införseln av djur, sådesvätska eller avelsägg har kunnat anses ändamålsenlig med tanke på produktionspolitiken, avelsverksamheten och andra synpunkter som hänför sig till utvecklandet av husdjurshushållningen. Lagen har i fråga om införseln av avelsdjur ändrats 1993 i samband med att avtalet om Europeiska eko-

nomiska samarbetsområdet trädde i kraft. I detta sammanhang stiftades lagen om husdjursavel (794/93), med stöd av vilken införseln för närvarande regleras. Stadgandena i denna lag motsvarar EG-direktiven.

Införseln av djur som avses i lagen om införsel av vissa husdjur har varit liten. Ungefär 100—150 nötkreatur och ett tiotal får har importerats per år. Ett tiotal ansökningar om införsel av sperma från nötkreatur och svin samt av pälstdjur, bin och kalkoner har inkommit per år. Största delen av importen har varit import av avelsdjur.

Lagen har i praktiken under de senaste åren tillämpats i begränsande syfte endast på importen av hönsmaterial. Ett av syftena med stiftandet av lagen var i tiden att säkerställa den inhemska hönsförädlingen. I slutet av 1980-talet började man dock bevilja tillstånd för import av utländska hönshybrider, när man ansåg att utvecklandet av hönshushållningen så krävde. Under de senaste åren har fritt beviljats tillstånd för import av material för mor- och farföräldrageneration till hönshybrider på det enda villkoret att hälsokraven för djuren uppfylls. Av produktionspolitiska skäl har tills vidare inte beviljats tillstånd för import av föräldrageneration till hybridmaterial. Förutom inhemska hybrider finns det inom äggproduktionen i vårt land också tre utländska hybrider.

På EU:s inre marknad är importbegränsningar förbjudna. I förhållande till tredje land iakttas inom gemenskapen EU:s gränspolitisk, som för levande djurs del genomförs med importavgifter. Ett förfarande med importtillstånd är omöjligt inom gemenskapen. På grund härav föreslås att lagen om införsel av vissa husdjur upphävs.

Lagen om begränsning av kläckningen av hönsägg

Med den lag om begränsning av kläckningen av hönsägg som nämns i 3 punkten har kläckningen av hönsägg begränsats i Finland sedan 1977. Syftet med lagen är att balansera produktionen av hönsägg så att den motsvarar marknadssituationen. Enligt lagen har statsrådet rätt att bestämma i vilken omfattning maskinell kläckning av kycklingar får bedrivas vid respektive tidpunkt. Statsrådet har även rätt att förbjuda att kläckerier med maskinell

ruvning utvidgas och att nya kläckerier grundas.

Inom EG utgör produktionsstyrningsåtgärderna en del av de gemensamma marknadssystemen. Om produktionsstyrningssystemen stadgas produktvis och endast åtgärder som hänförs till ett visst marknadssystem kan tas i bruk. Bestämmelserna om hönsägg ingår i rådets förordning (EEG) nr 2771/75 om den gemensamma organisationen av marknaden för ägg. Eftersom det i EG:s organisation av marknaden för ägg inte ingår ett system för begränsning av kläckningen av hönsägg som motsvarar det i Finland föreslås det att lagen om begränsning av kläckningen av hönsägg upphävs.

Lagen om fjäderfäavel samt kläckning, uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä

Syftet med den i 4 punkten nämnda lagen om fjäderfäavel samt kläckning, uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä är att höja nivån på fjäderfäavel och på sanitet och hygien. Med lagen har också det allmänna hälsotillståndet för fjäderfä och djurskyddet främjats. Enligt lagen får fjäderfäavel, maskinell ruvning av ägg och uppfödning av ungar av fjäderfä för försäljning eller för näringsidkares äggproduktion ske endast med tillstånd. Tillstånd kan beviljas endast näringsidkare vars produktionsinrättning uppfyller tillståndsmyndighetens, för närvarande jord- och skogsbruksministeriets, krav beträffande sanitet och hygien och vars djurbestand uppfyller tillståndsmyndighetens villkor i fråga om sanitet och förädlning.

Om Finland ansluter sig till EU kommer ovan nämnda bestämmelser om övervakning av uppfödningen av ungar att höra till gemenskapens marknadssystem för hönsägg och fjäderfäkött. I dessa marknadssystem, som baserar sig på rådets förordning (EEG) nr 2771/75 om den gemensamma organisationen av marknaden för ägg samt rådets förordning (EEG) nr 2777/75 om den gemensamma organisationen av marknaden för fjäderfäkött, ingår inga sådana tillståndssystem som det finns enligt gällande finsk lagstiftning. Därför föreslås det att lagen upphävs.

Lagen om temporär kvotavgift för mjölk och lagen om temporära produktionskvoter för mjölk

Mjölkproduktionen i Finland har sedan 1985 styrts med lagen om temporär kvotavgift för mjölk och lagen om temporära produktionskvoter för mjölk, vilka hänförs till tvåpris-systemet för mjölk. Lagarna nämns i paragrafens 5 och 6 punkt. Produktionskvoten utgör inte någon ovillkorlig gräns för den mjölk som produceras eller den mjölk som mejerierna tar emot. Ett mejeri skall för den mjölmängd som överstiger producentens kvot betala en kvotavgift som mejeriet drar av från det mjölkpris som betalas producenten. Kvotperioden infaller mellan den 1 september och den 31 augusti.

Inom EG har mjölkproduktionen reglerats sedan 1984 med produktionskvoter. Gällande mjölkkvotsystem baserar sig på rådets förordning (EEG) nr 3950/92 om tilläggsavgifter inom sektorn för mjölk och mjölkprodukter och på kommissionens förordning (EEG) nr 536/93 om tillämpningsföreskrifter för tilläggsavgiften för mjölk och mjölkprodukter. Inom systemet har varje medlemsstat beviljats en viss kvot per land både för den mjölk som levereras till mejeriet och för den mjölk som säljs direkt från lägenheten. Om kvoten överskrids, betalas en kvotavgift som utgör 115 % av riktpriiset. Medlemsstaterna kan överföra outnyttjade kvoter inom eller mellan regionerna och vidta åtgärder för utbyte av kvoter för direktförsäljning och mejerikvoter såvitt den totala nationella kvoten inte överskrids. Kvoterna kan överföras från en lägenhet till en annan genom försäljning eller utarrendering av lägenheten eller genom arv. Dessutom kan kvoter beviljas från den nationella reserven. Kvotperioden i gemenskapen börjar den 1 april och slutar den 31 mars. I medlemsstaterna fastställs för varje mjölkproducent en kvot för mejerimjölk och/eller en kvot för direktförsäljning. Förhållandet mellan en mjölkproducents mejerimjölkkvot och direktförsäljningskvot kan ändras på motiverad anhållan av producenten, dock endast under förutsättning att bildande eller ökande av en kvot sänker en annan kvot i motsvarande grad. En ändring av förhållandet mellan kvoterna får inte heller leda till en situation där medlemsstaternas mejeriförsäljnings- och direktförsäljningskvot överskrids.

Om Finland ansluter sig till EU ersätter gemenskapens kvotsystem helt Finlands mjölkkvotsystem, som föreslås bli slopat. Lag-

stiftningen bör dock fortfarande kunna tillämpas på mjölk som levererats till mejeri innan lagstiftningen upphävdes. Eftersom EG:s kvotperiod dessutom börjar först den 1 april bör de produktionskvoter som har fastställts och de stadganden som gäller fastställandet av kvoterna enligt gällande lagstiftning i Finland kunna tillämpas till dess. Det föreslås att övergångsstadganden om detta tas in i 3 § 1 mom. 1 och 2 punkten.

I anslutning till förvaltningen av gemenskapens kvotsystem skall i Finland dessutom stadgas om upprätthållande av ett kvotregister, som omfattar bl.a. överföring av kvoter, den nationella kvotreserven samt utjämning av kvotöverskridelser. Avsikten är att fullmakter som gäller detta tas in i förslaget till lag om införande av Europeiska gemenskapens gemensamma jordbrukspolitik.

I anslutningsfördraget kom man överens om att Finlands mejerimjölkkvot är 2 342 milj. kg och lägenheternas kvot för direktförsäljning 10 milj. kg. Kvoten för mejerimjölk får dessutom höjas med sammanlagt 200 milj. kg. Denna tilläggskvot skall reserveras för sådana producenter som nu tillfälligt inte producerar mjölk och på vilkas rätt att på nytt inleda produktionen anslutningsfördraget inverkar. För specialarrangemang som gäller mjölk redogörs närmare i EU-propositionen.

Lagen om säkerställande av tillgången på vallväxtfrö

Produktionen av vallväxtfrö har i Finland stötts genom temporära lagstiftning sedan 1940-talet. Det har ansetts nödvändigt att säkerställa den inhemska fröproduktionen därför att det för att fröproduktionen skall lyckas i Finland fordras vallväxtsorter som har anpassat sig till vårt klimat och våra växtförhållanden. Det är i allmänhet omöjligt att få sådana vallväxtfrösorter från utlandet. Lagen om säkerställande av tillgången på vallväxtfrö, som nämns i 7 punkten, gäller till utgången av år 1996.

Enligt lagen stöds produktionen av vallväxtfrö så att för odling, som baserar sig på odlingskontrakt som godkänts av Statens spannmålsförråd, betalas ett stöd på grundval av den odlade arealen samt för frövara som producerats enligt kontrakt ett pris som fast-

ställs enligt lagen och den förordning som utfärdats med stöd av lagen (1033/86).

Inom EG baserar sig regleringen av produktionen och marknadsföringen av frövara på rådets förordning (EEG) nr 2358/71 om den gemensamma organisationen av marknaden för utsäde. Systemet gäller bl.a. frövara från alla vallväxter som produceras i Finland. Enligt förordningen betalas för frövara som producerats enligt avtal som registrerats av myndigheterna ett pris som fastställs av kommissionen.

Om Finland ansluter sig till EU kommer gemenskapens marknadssystem för frövara att ersätta de nuvarande arrangemangen för fröproduktion i Finland och därför föreslås att lagen om säkerställande av tillgången på vallväxtfrö upphävs. Avsikten är att de odlingsavtal som ingåtts med stöd av lagen registreras som avtal som stämmer överens med EG:s system efter att Finland har anslutit sig. För den händelse att detta förfarande är omöjligt föreslås att i den nu föreslagna lagen tas in ett övergångsstadgande som gäller betalningen av sådant stöd för fröproduktion för vilket betalningsgrunden har uppstått innan lagen upphävs. Upphävandet av lagen förutsätter dessutom övergångsarrangemang i fråga om användningen av medel för säkerställande av fröproduktionen efter att lagens tillämpningstid löpt ut. Det föreslås att övergångsstadgandena tas in i 3 § 1 mom. 3 punkten.

I anslutningsfördraget har avtalats om vissa specialarrangemang gällande införandet av EU:s organisation för marknaden för utsäde i Finland. För dessa arrangemang redogörs närmare i EU-propositionen.

Lagen om balansering av lantbruksproduktionen

Enligt den i 8 punkten nämnda lagen om balansering av lantbruksproduktionen får i Finland under åren 1990—1994 vidtas åtgärder som krävs för att styra och balansera lantbruksproduktionen inom ramen för de anslag som nämns i lantbruksinkomstlagen och lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter. Den sistnämnda lagen trädde i kraft vid ingången av år 1994 och ersätter lantbruksinkomstlagen. Med stöd av lagen kan avtal ingås om minskning, nedläggelse eller omställning av bl.a. odling av åkerväxter, mjölkboskaps-, nötboskaps-, svinhushållnings- eller fjäderfähus-hållningsföretag, om läggande av åker i träda

och om främjande av ekologisk produktion samt betalning av arvoden för beskogning av åker och ersättning av kostnader för beskogning. För omställning av lantbruksproduktionen har ingåtts produktionsavtal om bl.a. ärter och grönmjölshö samt avtal om dikor.

Inom EG är systemen för produktionsstyrning och balansering delar av gemensamma marknadssystem. Om åtgärderna stadgas produktvis och endast åtgärder som hör till marknadssystemet för produkten i fråga kan vidtas. Sålunda tillämpas inom marknadssystemet för spannmål ett system med skyldighet att lägga åkern i träda. För detta system redogörs närmare nedan i samband med lagen om exportkostnadsavgift som betalas enligt åkerarealen. I marknadssystemet för spannmål ingår också åtgärder som gäller ärter och bönor. Inom marknadssystemet för mjölk kan till producenterna under vissa förutsättningar betalas bl.a. ersättningar för nedläggelse av mjölkproduktionen som sker i syfte att utveckla strukturen för mjölkproduktion. Inom marknadssystemet för nötkött betalas produktionsarvoden för tjurar och arvoden för dikor som under vissa förutsättningar kan höjas. Inom marknadssystemet för torkat fodermedel kan stöd betalas till grönmjölstorkar. Bestämmelserna om beskogning av åker ingår i rådets förordning (EEG) nr 2080/92 om en gemenskapsordning för stöd till skogsbruksåtgärder inom jordbruket. Enligt förordningen kan stöd beviljas för beskogningskostnader, beskogningsarvoden, ersättning för inkomstbortfall på grund av beskogning samt investeringsstöd bl.a. för förbättring av skogsmark. Dessutom kan inom gemenskapen betalas stöd för ändring av produktionen. Syftet med stöd för produktionsändring är att flytta produktionen bort från branscher med överproduktion och underlätta lägenheternas anpassning till nya marknader. Stöd kan också betalas vid övergång från produktion av överproduktionsprodukter till specialproduktion. I den lagstiftning inom gemenskapen som gäller ekologisk produktion ingår inga bestämmelser om särskilda styrnings- eller balanseringsåtgärder.

Om Finland ansluter sig till EU ersätter ovan nämnda styrnings- och balanseringssystem inom gemenskapen de i Finland gällande åtgärder som avses i lagen om balansering av lantbruksproduktionen och därför föreslås att lagen upphävs. Lagen bör dock fortfarande kunna tillämpas på avtal som slutits innan

lagen upphävdes samt på andra balanseringsåtgärder om vilka ansökan gjorts innan lagen upphävdes. De sista av sådana avtal eller åtgärder upphör att gälla år 2002. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 2 mom..

Enligt anslutningsfördraget kan Finlands stödssystem för torkat fodermedel (grönmjölshö) gradvis under en övergångsperiod av två marknadsår anpassas till EG:s stödssystem. För saken redogörs närmare i EU-propositionen.

Lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål

För täckande av lantbrukets exportkostnadsandel uppbärs i Finland av producenterna för finansiering av exporten exportkostnadsavgifter enligt den i 9 punkten nämnda lagen om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål. Exportkostnadsavgift för spannmål har inte uppburits efter den 1 juli detta år.

Inom EG finansieras exporten med gemenskapens medel, vilket innebär att den lag om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål som gäller i Finland bör upphävas när Finland ansluter sig till EU. Lagen bör dock kunna tillämpas ännu på exportkostnadsavgifter som skall betalas för åren 1991—1994. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 1 mom. 4 punkten.

Lagen om exportkostnadsavgift enligt åkerarealen

Spannmålsproduktionen styrs i Finland bl.a. genom lagen om exportkostnadsavgift enligt åkerarealen. Lagen nämns i 10 punkten. Med exportkostnadsavgifter som betalas enligt lagen täcks lantbruksproducenternas andel av exportkostnaderna för lantbruksprodukter. Exportkostnadsavgiften uppgår i regel till 1 000 mk för varje hektar åkermark som utgör grund för betalningsskyldigheten. Fysiska personer befrias från betalningsskyldigheten om de låter minst 15 % av åkerarealen ligga i träda. Befrielse från avgiften beviljas också ifall minst 85 % av den betalningsskyldiges åkerareal består av vall och om brukningsen hetens åkerareal är mindre än tre hektar. Stöd enligt åkerarealen (direkt stöd) betalas inte om producenten har ålagts att betala exportkostnads-

avgift. Stöd betalas för hela åkerarealen om producenten har lagt minst 25 % av åkerarealen i träda och för 75 % av åkerarealen om producenten har lagt minst 15 % men mindre än 25 % av åkerarealen i träda.

Inom EG reviderades trädessystemet i samband med revideringen av den gemensamma jordbrukspolitikens år 1992. Systemet ansluter sig till gemenskapens marknadssystem för spannmålsbranschen. Systemet baserar sig på rådets förordning (EEG) nr 1765/92 om upprättande av ett stödssystem för producenter av vissa jordbruksgrödor. I förordningen stadgas förutom om träda även om direkt stöd till producenterna. Systemet indelas i två program, ett enklare för småproducenter och ett allmänt program för övriga producenter. Småproducenterna, som är producenter vilkas produktion av odlingsväxter som ger skörd motsvarar en spannmålsskörd på högst 92 ton enligt den regionala genomsnittliga skörden, får direkt stöd enligt det enklare programmet. I detta program ingår ingen skyldighet att lägga åkern i träda. I det allmänna programmet utgör skyldigheten att lägga åkern i träda 15 % av den odlade arealen då det gäller sådana träda som cirkulerar och 20 % av sådan träda som inte cirkulerar. Sist nämnda skyldighet sjunker dock till 17 %, om användningen av gödsel har minskats på vissa områden enligt rådets direktiv om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket (91/676/EEG). Den åkerareal som Finland enligt EG-bestämmelserna är skyldig att lägga i träda när Finland har anslutit sig till gemenskapen är högst 100 000 hektar.

Det direkta stödets storlek för spannmål bestäms enligt regionens genomsnittliga skörd. Under marknadsföringsåret 1995/96 uppgår det direkta stödet för spannmål till 45 ecu per ton samt för bönor och ärter till 65 ecu per ton. Stödet för oljeväxter beräknas enligt priset på världsmarknaden och gemenskapens riktpreis så, att målet är en avkastning om 359 ecu på gemenskapens genomsnittliga skördenivå. För det område som ligger i träda är stödet per hektar 57 ecu per ton.

Till EG:s lagstiftning hör också system för frivillig träda enligt vilka en åker kan läggas i träda eller en produktion göras mera omfattande mot ersättning. Dessa system baserar sig på rådets förordning (EEG) nr 2328/91 om förbättring av jordbruksstrukturernas effektivitet, samt på rådets förordning (EEG) nr

2078/92 om produktionsmetoder inom jordbruket som är förenliga med kraven på miljöhänsyn och naturvård. I Finland beräknas ca 50 000 hektar per år övergå till systemet när Finland ansluter sig till gemenskapen förutsatt att för avtalen anvisas tillräckligt medel.

Om Finland ansluter sig till gemenskapen kommer gemenskapens marknadssystem för spannmål och system för direkt stöd och träda att helt ersätta lagen om exportkostnadsavgift enligt åkerarealen, som föreslås bli upphävd. Lagen bör dock kunna tillämpas ännu på exportkostnadsavgifter som skall betalas för åren 1991—1994. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 1 mom. 4 punkten.

Lagen om styrning av husdjursproduktionen

Husdjursproduktionen har i Finland sedan 1975 reglerats med systemet med husdjurstillstånd. Syftet med den i 11 punkten nämnda lagen om styrning av husdjursproduktionen är att utveckla husdjursföretagens storlek och att styra deras produktion på ett sätt som beaktar produktions- och marknadsläget. I lagen stadgas om storleken på nötboskaps- och svinhushållnings- samt fjäderfåhushållningsföretag. För grundande av större företag än sådana om vilka stadgas i lagen krävs myndigheternas tillstånd. Produktion som kräver tillstånd är nötköttsproduktion som omfattar mer än 30 över åtta månader gamla nötkreatur, svin- köttproduktionen som omfattar mer än 25 över 12 veckor gamla svin, varvid en sugga anses motsvara fem svin, sådan produktion av ägg för konsumtion och avel som omfattar mer än 100 värphönor i produktiv ålder och sådan produktion av fjäderfäkött som samtidigt omfattar sammanlagt mer än 1 000 fjäderfän vilka föds upp för slakt. Sedan 1985 har tillstånd inte krävts för mjölk- eller dikor. Den nuvarande lagen gäller till utgången av år 1996.

Inom EG är produktionsstyrningssystemen en del av det gemensamma marknadssystemet. Om styrningsåtgärder bestäms produktvis och endast åtgärder som hör till ett visst marknadssystem kan tillämpas. Inom gemenskapen finns inget system som motsvarar Finlands system med tillstånd för husdjursproduktion och därför bör lagen om styrning av husdjursproduktionen upphävas på grund av Finland anslutning till EU.

Lagen om tidsbestämd begränsning av åkerröjning

För att förhindra att produktionen av spannmål ökar och för att minska överskottet från lantbruksproduktionen har åkerröjning i regel förbjudits genom lagen om tidsbestämd begränsning av åkerröjning. Lagen nämns i 12 punkten. Enligt lagen är röjning av skog, torvproduktionsområde eller annat ouppodlat område till åker, äng eller betesmark utan tillstånd av myndigheterna förbjudet. Jordbruksmyndigheterna har med stöd av lagen i vissa särskilda fall kunnat bevilja tillstånd till röjning. Lagen är i kraft till utgången av år 1995.

Inom EG finns inget motsvarande system med förbud mot röjning eller tillståndssystem och därför bör lagen om tidsbestämd begränsning av åkerröjning upphävas på grund av Finland anslutning till EU. Åkerröjning skulle efter det vara tillåtet, dock inom gränsen för det basområde för oljeväxter som gemenskapen har fastställt för Finland.

Lagen om socker

Syftet med lagen om socker, som nämns i 13 punkten, är att trygga sockerproduktionen i Finland genom att betala prissänkningersättning för användningen av inhemska sockerbetor. Den lag som för närvarande är i kraft gäller sockerbetor som odlas i Finland under åren 1993—1995 och socker som framställs av dem. Prissänkningersättning betalas till sockerfabrikerna för att de råvarukostnader som användningen av inhemska sockerbetor förorsakar skall kunna minskas. För ändamålet har i statsbudgeten för 1994 anvisats 235 miljoner mark. Kostnaderna täcks med sockeraccis enligt lagen om sockeraccis (872/79).

Regleringen av produktionen och marknadsföringen av socker inom EG baserar sig på rådets förordning (EEG) nr 1785/81 om den gemensamma organisationen av marknaden för socker. Systemet omfattar bestämmelser om bl.a. förvaltningspriset på socker, kvoter, kvalitetskrav, importavgifter och exportstöd samt specialarrangemang för import från vissa länder utanför gemenskapen. Kostnaderna för systemet för socker täcks inom gemenskapen i regel med en produktionsavgift som uppbärs av sockertillverkarna.

Om Finland ansluter sig till EU kommer

gemenskapens marknadssystem för socker att tillämpas också i Finland. Samtidigt bör den lagstiftning om socker som då är i kraft i Finland upphävas. Lagen skall dock fortfarande tillämpas på sådana stöd, för vilka betalningsgrunden har uppstått innan lagen upphävdes. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 1 mom. 5 punkten.

I anslutningsfördraget bestämdes att Finlands A-kvot för socker är 133 433 ton och B-kvot 13 343 ton. För isoglukosens del bestämdes att A-kvoten är 10 845 ton och B-kvoten 1 085 ton. Kvoten för importerat socker, som fastställdes till 40 000 ton det första medlemsåret, blev för kommande års del delvis beroende av huruvida de förbindelser, som Finland har ingått inom ramen för allmänna avtalet rörande tulltariffer och handel (GATT) överförs till gemenskapens förbindelser. Om specialarrangemangen i fråga om socker redogörs närmare i EU-propositionen.

Lagen om inhemsk produktion av oljeväxter

Med lagen om inhemsk produktion av oljeväxter, som nämns i 14 punkten, strävar man efter att i Finland trygga den inhemska produktionen av oljeväxter genom att från statens medel betala stöd till industrin i form av prissänkningersättning så att industrin får den råvara som den behöver till världsmarknadspris. För detta ändamål har i statsbudgeten för år 1994 beviljats 346 miljoner mark.

Om Finland ansluter sig till EU kommer i Finland att tillämpas EG:s lagstiftning om oljeväxter som för närvarande baserar sig på rådets förordning (EEG) nr 1765/92 om upprättande av ett stödssystem för producenter av vissa jordbruksgrödor. Inom detta stödssystem får en odlare oljeväxtfrön till världsmarknadspris samt direkt stöd som betalas enligt åkerarealen och som varierar enligt den genomsnittliga skörden i regionen. Förutsättning för direkt stöd är att åkerna läggs i träda då trädesskyldigheten är 15 % av åkerarealen. Lägenheter där produktionen av odlingsväxter som ger skörd blir under 92 ton omräknat till spannmål berörs inte av trädesskyldigheten. Systemet är detsamma för spannmål, oljeväxter och proteinväxter och för systemet har redogjorts närmare ovan i samband med lagen om exportkostnadsavgift enligt åkerarealen.

På grund av att EG-systemet införs föreslås

att den lagstiftning om produktion av oljeväxter som gäller i Finland upphävs. Upphävandet av lagen förutsätter dock motsvarande övergångsarrangemang som har föreslagits ovan för lagen om socker. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 1 mom. 5 punkten.

Lagen om stärkelseproduktionen i Finland

Syftet med lagen om stärkelseproduktionen i Finland som nämns i 15 punkten, är att trygga stärkelseproduktionen i Finland genom att med statens medel betala stöd till industrin i form av prissänkingsersättningar så att industrin får den råvara som den behöver till världsmarknadspris. För ändamålet har i statsbudgeten anvisats 69 miljoner mark år 1994.

Om Finland ansluter sig till EU kommer gemenskapens bestämmelser om potatisstärkelse och stärkelse från spannmål att tillämpas i Finland. Sådana bestämmelser finns bl.a. i rådets förordningar om den gemensamma organisationen av marknaden för spannmål och om upprättande av ett stödsystem för producenter av vissa jordbruksgrödor (EEG) nr 1766/92 och (EEG) nr 1765/92. Inom detta system har producentpriset sänkts och sänkningen ersatts med ett direkt stöd som varierar beroende på den genomsnittliga skörden. För att en odlare skall få direkt stöd bör han lägga en del av sin åkerareal i träda. Trädesskyldigheten är 15 % av åkerarealen. Lägenheter där produktionen av odlingsväxter som ger skörd stannar under 92 ton räknat i spannmål har dock ingen trädesskyldighet. Systemet är detsamma som för spannmål, oljeväxter och proteinväxter och för systemet har redogjorts närmare ovan i samband med lagen om exportkostnadsavgift enligt åkerarealen. Inom gemenskapens system betalas dessutom exportstöd för majs-, vete- och potatisstärkelse när de används för tillverkningen av stärkelsemodifikationer. Till producenter av potatisstärkelse betalas stöd för stärkelsepotatis. Stödet bestäms för den potatismängd som behövs för tillverkningen av ett ton stärkelse.

På grund av att EG:s system införs föreslås att den lagstiftning om stärkelse som gäller i Finland upphävs. Upphävandet av lagen förutsätter dock motsvarande övergångsarrangemang som har föreslagits ovan för lagen om

socker. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 1 mom. 5 punkten.

Enligt anslutningsfördraget kan också produktionen av havre- och kornstärkelse stödas i Finland, dock högst inom gränsen för den traditionella produktionsmängden om 50 000 ton. För frågan redogörs närmare i EU-propositionen.

Lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter

Syftet med det marknadssystem för lantbruksprodukter som avses i den i 16 punkten nämnda lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter är att trygga en rättvis inkomstnivå för lantbruksproducenterna, trygga marknadsföringen av lantbruksprodukter och utveckla dessa produkters kvalitet, främja produktiviteten inom lantbruket och sänka kostnadsnivån samt garantera tillgången på livsmedel och få till stånd skäliga konsumentpriser. För att dessa mål skall uppnås regleras priserna på lantbruksprodukter med hjälp av riktpriis och minimipriis och marknaderna för lantbruksprodukter med importskydd, exportstöd och olika produktionsstyrningsmedel samt med pris- och inkomststöd som betalas av statens medel. Lantbruksprodukter och förädlade produkter kan också köpas i lager och stöd kan betalas för lagring och användningen av dem på den inhemska marknaden. Beslutsfattandet sker enligt det förhandlings- och avtalsförfarande om vilket det stadgas i lagen. Till skillnad från tidigare lantbruksinkomstsystem är lagen inte temporär.

Om Finland ansluter sig till EU kommer gemenskapens bestämmelser om marknadssystem att helt ersätta marknadssystemet för lantbruksprodukter i Finland. På grund härav föreslås att lagen om marknadssystemet för lantbruksprodukter upphävs, dock så, att lagen fortfarande kan tillämpas på ersättningar som betalas till jordbrukarna år 1995 på grund av att gårdsbruksenheter minskar i värde samt på andra stöd och arrangemang som har avtalats eller för vilka betalningsgrunder har uppstått innan lagen upphävdes. Eftersom storleken på den andel av marknadsföringskostnaderna för lantbruksprodukter som lantbruksproducenterna enligt lagen skall stå för dessutom klarnar först 1995, då det finns tillgång till de slutgiltiga uppgifterna dels om

intäkterna av importavgifter, acciser och vissa tullar på livsmedelsprodukter, dels om de skatter och avgifter som uppburits av lantbruksproducenterna och exportbehovet under innevarande år, förutsätter upphävandet av lagen vissa övergångsarrangemang beträffande utjämningen av lantbruksproducenternas andel. Avsikten är att producenternas andel före utgången av 1996 skall utjämnas så att det som uppburits till ett för högt belopp betalas tillbaka av de anslag som anvisats för ändamålet i statsbudgeten, på det sätt statsrådet närmare bestämmer, och den andel som inte uppburits på motsvarande sätt avdras från det anslag som i statsbudgeten anvisas för nationellt stöd för jordbruket och trädgårdshushållningen. Enligt förslaget skall de ovan nämnda övergångsstadgandena ingå i 3 § 1 mom. 6 punkten och 3 § 3 mom. Syftet med och medlen för gemenskapens marknadsarrangemang motsvarar i det stora hela Finlands gällande system. För innehållet i gemenskapens bestämmelser redogörs närmare i avsnitt 1.2. i den allmänna motiveringen ovan samt i EU-propositionen.

Lagen om prisskillnadsersättning för lantbruksprodukter

Enligt lagen om prisskillnadsersättning för lantbruksprodukter, som nämns i 17 punkten, kan i Finland för främjande av marknadsföringen av lantbruksprodukter betalas prisskillnadsersättning för export, prissänkningersättning för inhemsk användning och stöd för upplagring. Lagen ansluter sig till ovan nämnda lag om marknadssystemet för lantbruksprodukter.

Bestämmelser som motsvarar systemet med prisskillnadsersättning i Finland ingår i EG:s lagstiftning om gemenskapens marknadssystem som, ifall Finland ansluter sig till EU, kommer att tillämpas som sådan. På grund härav föreslås att lagen om prisskillnadsersättning för lantbruksprodukter upphävs. Lagen bör dock fortfarande kunna tillämpas på sådana prisskillnadsersättningar, prissänkningersättningar och stöd för upplagring, för vilka betalningsgrunden har uppstått innan lagen upphävdes. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 1 mom. 7 punkten.

Lagen om importavgifter

Syftet med lagen om importavgifter, som nämns i 18 punkten, är att skydda den inhemska lantbruksproduktionen och livsmedelsindustrin. Med hjälp av importavgifter höjs priset på importerade lantbruksprodukter och primära förädlingsprodukter och halvfabrikat av råvaror av lantbruksursprung till den inhemska prisnivån. På detta sätt förhindras att import till världsmarknadspris sänker de inhemska priserna från den nivå som eftersträvas och tryggas att den inhemska livsmedelsindustrin då den använder råvaror till hemmamarknadspris håller sin konkurrensposition i förhållande till importen.

Finlands medlemskap i EU skulle innebära att gemenskapens tulltariff börjar tillämpas i Finland. I tulltariffen ingår också bestämmelser om de importavgifter som skall uppbäras för lantbruksprodukter. Inom gemenskapen har varje produkt inom marknadssystemet ett eget importavgiftssystem. Syftet med importavgifterna är detsamma som i Finland, dvs. att höja priset på importprodukter till nivån på hemmamarknaden. Till gemenskapens system för importavgifter hör dessutom den s.k. gemenskapspreferensen, vars syfte är att ge råvaror som producerats i gemenskapen en bättre ställning i förhållande till importerade råvaror. Det föreslås att den lagstiftning om importavgifter som gäller i Finland upphävs. Eftersom importavgifterna enligt gällande lagstiftning fastställs enligt den dag då en produkt utlämnas från tullkontroll och eftersom tulldeklaration (tullklarering) enligt lagen kan göras senare, inom 15 dagar efter importdagen, bör dock lagen fortfarande kunna tillämpas på sådana produkter som har utlämnats från tullkontroll innan lagen upphävdes. För att förhindra spekulation bör den lag som upphävs kunna tillämpas också på produkter, som borde ha anmälts för förtullning innan lagen upphävdes. Det föreslås att övergångsstadgandena tas in i 3 § 1 mom. 8 punkten.

Lagen om accis på livsmedelsprodukter

Syftet med lagen om accis på livsmedelsprodukter som nämns i punkt 19 i denna paragraf är att för den inhemska livsmedelsindustrin säkerställa samma konkurrenssituation som för importprodukter. Med hjälp av accis höjs

priset på de råvaror av lantbruksursprung som ingår i livsmedel till den inhemska nivån. På detta sätt kommer importprodukter och inhemska produkter då det gäller råvaruinnehållet i samma ställning.

När Finland ansluter sig till EU tas gemenskapens tulltariff i bruk. I tulltariffen ingår också bestämmelser om de importavgifter som uppbärs för livsmedel. Syftet med gemenskapens system med importavgifter är detsamma som med Finlands accissystem, dvs. att höja priset på råvaror av lantbruksursprung till prisnivån på hemmamarknaden. Det föreslås att den lag om accis på livsmedelsprodukter som gäller i Finland upphävs. Upphävandet av lagen förutsätter dock motsvarande övergångsarrangemang som har föreslagits ovan för lagen om importavgifter. Det föreslås att ett övergångsstadgande om detta tas in i 3 § 1 mom. 8 punkten.

2 §. *Ikraftträdande.* Det föreslås att tidpunkten för lagens ikraftträdande bestäms genom förordning. Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3 §. *Övergångsstadganden.* I fråga om vissa lagar som föreslås bli upphävda har betalningsgrunden för uppbärandet av avgifter eller betalningen av arvoden, stöd och ersättningar uppstått innan lagen upphävdes. På grund härav är det ändamålsenligt att vissa stadganden i de lagar som det nu är fråga om tillämpas ännu i dylika fall. Dessutom bör det stadgas

bl.a. om att de produktionskvoter för mjölk som gäller i Finland och de stadganden som gäller fastställandet av kvoterna tillämpas ända till den 31 mars 1995 och likaså bör det stadgas om vissa övergångsarrangemang som ansluter sig till uppbärandet av importavgifter och acciser samt till marknadssystemet för lantbruksprodukter. Det föreslås att övergångsstadgandena tas in i 3 §. Angående detta hänvisas till motiveringen för 1 §.

2. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Lagen föreslås träda i kraft samtidigt som Finlands EU-medlemskap.

3. Lagstiftningsordning

Av de lagar som föreslås bli upphävda har lagen om tidsbestämd begränsning av åker röjning stiftats i den ordning som stadgas i 67 § riksdagsordningen. Eftersom den föreslagna lagen innebär att en avvikelse från grundlag upphävs, kan den enligt hävdvunnen tolkning stiftas i vanliga lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om upphävande av vissa lagar som hänför sig till lantbruket

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Lagar som upphävs

Härmed upphävs följande lagar, i 2, 4—6, 8—15 samt 17 och 18 punkten nämnda lagar jämte ändringar:

1) lagen den 22 december 1943 om stabilisering av prisen på lin och hampa, som producerats i hemlandet (1040/43);

2) lagen den 30 november 1973 om införsel av vissa husdjur (871/73);

3) lagen den 7 april 1977 om begränsning av kläckningen av hönsägg (303/77);

4) lagen den 7 april 1977 om fjäderfäavel samt kläckning, uppfödning, försäljning och förmedling av ungar av fjäderfä (302/77);

5) lagen den 27 juli 1984 om temporär kvotavgift för mjölk (569/84);

6) lagen den 27 juli 1984 om temporära produktionskvoter för mjölk (570/84);

7) lagen den 11 juli 1986 om säkerställande av tillgången på vallväxtfrö (566/86);

8) lagen den 22 december 1989 om balansering av lantbruksproduktionen (1261/89);

9) lagen den 10 december 1990 om exportkostnadsavgift för mjölk, svinkött och spannmål (1062/89);

10) lagen den 28 december 1990 om exportkostnadsavgift enligt åkerarealen (1314/90);

11) lagen den 28 december 1990 om styrning av husdjursproduktionen (1305/90);

12) lagen den 5 december 1991 om tidsbestämd begränsning av åkerröjning (1385/91);

13) lagen den 3 augusti 1992 om socker (673/92);

14) lagen den 3 augusti 1992 om inhemsk produktion av oljeväxter (675/92);

15) lagen den 3 augusti 1992 om stärkelseproduktionen i Finland (674/92);

16) lagen den 30 december 1993 om marknadssystemet för lantbruksprodukter (1518/93);

17) lagen den 30 december 1993 om prisskillnadsersättning för lantbruksprodukter (1521/93);

18) lagen den 30 december 1993 om importavgifter (1519/93); och

19) lagen den 30 december 1993 om accis på livsmedelsprodukter (1520/93).

2 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

3 §

Övergångsstadganden

Efter att denna lag har trätt i kraft tillämpas dock fortfarande:

1) i 1 § 5 punkten nämnda lag på mjölk som levererats till mejeri innan denna lag har trätt i kraft;

2) kvoter enligt 1 § 6 punkten i nämnda lag och de stadganden som gäller fastställandet av dem till den 31 mars 1995;

3) i 1 § 7 punkten nämnda lag på betalning av sådan fröproduktion, för vilken debiteringsgrunden har uppkommit innan denna lag träder i kraft, om inte ifrågavarande odlingsavtal överförs till odlingsavtal som avses i rådets förordning (EEG) nr 2358/71 om den gemensamma organisationen av marknaden för utsäde, samt lagens 15 § 2 mom. på användningen av de medel för säkerställande av tillgången på förvara som finns när tillämpningstiden för lagen löper ut;

4) i 1 § 9 och 10 punkten nämnda lagar på exportkostnadsavgifter som skall betalas för åren 1991—1994;

5) i 1 § 13—15 punkten nämnda lagar på sådana stöd för vilka betalningsgrunden har uppstått innan denna lag har trätt i kraft;

6) i 1 § 16 punkten nämnda lag på ersättningar till jordbrukarna år 1995 för att gårdsbruksenheter minskar i värde samt på andra stöd och arrangemang om vilka har avtalats eller för vilka betalningsgrunden har uppstått innan denna lag träder i kraft;

7) i 1 § 17 punkten nämnda lag på sådana prisskillnadsersättningar, prissänkningersättningar och stöd för upplagring, för vilka betalningsgrunden har uppstått innan denna lag har trätt i kraft; och

8) i 1 § 18 och 19 punkten nämnda lagar på varor som har utlämnats från tullkontroll

innan denna lag träder i kraft samt på varor, som borde ha anmälts för förtullning innan denna lag träder i kraft.

Likaså tillämpas fortfarande den lag som nämns i 1 § 8 punkten på avtal som har slutits innan denna lag har trätt i kraft samt på andra balanseringsåtgärder för vilka ansökan har anhängiggjorts innan denna lag har trätt i kraft. En odlare har rätt att frångå ett avtal som avses i lagens 18 § 2 mom. endast om jord- och skogsbruksministeriet av rimliga orsaker på ansökan beviljar tillstånd till det. Tillståndet kan beviljas när det finns särskilt vägande skäl till det.

När det hos lantbruksproducenterna innan

denna lag träder i kraft har uppburits mera skatter och avgifter enligt den lag som nämns i 1 § 16 punkten än vad som förutsätts i 8 § i sagda lag, skall det överstigande beloppet på det sätt som statsrådet närmare bestämmer återbetalas till producenterna före utgången av 1996 av anslag som har anvisats i statsbudgeten. På motsvarande sätt skall den andel av marknadsföringskostnaderna för lantbruksprodukter som är ouppburen när denna lag träder i kraft avdras före utgången av 1996 från de anslag som i statsbudgeten har anvisats för stöd enligt 5 eller 6 § lagen om nationella stöd till jordbruket och trädgårdshushållningen (/).

Helsingfors den 2 september 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

